

**Ipar, mezőgazdaság, közlekedés, szolgáltatás
Hol dolgoznak a szüleink?**

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

6. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ – Ember és környezete

A modul szerzője: Wagner Éva

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	11-12 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Ismerkedés a foglalkozásokkal, a munka világával
A modul témái, tartalma	<p>Témák: Társadalom és a gazdaság – Foglalkozások</p> <p>Tartalom: A szülők és a nagyszülők foglalkozásainak megismerése; a lakóhelyen és környékén űzhető foglalkozásokkal való ismerkedés, elemi ismertetek szerzése a gazdaságról; ismeretszerzés személyes beszélgetésekből; beszélgetés és vita egy társadalmi, történelmi témáról; ismeretek szerzése a helyi hagyományokról, a lakóhely múltjáról; az emberek hétköznapijairól a különböző korokban és kultúrákban</p>
Megelőző tapasztalat	Elemi együttműködési és kapcsolatteremtő képesség, alapvető ismeretek a lakóhelyről
Ajánlott továbbhaladási irány	Gazdasággal kapcsolatos ismeretek; közintézmények, közszolgáltatások; pályaorientáció
A kompetenciafejlesztés fókuszai	<p>Önismerettel összefüggő kompetenciák: önállóság</p> <p>Önszabályozás: tolerancia</p> <p>A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információkezelés, kreativitás</p> <p>Társas kompetenciák: kommunikációs készségek, empátia</p>
Kapcsolódási pontok	<p>A NAT-hoz: Ember és társadalom; Életvitel és gyakorlati ismeretek</p> <p>Tantárgyakhoz: társadalomismeret (a kommunikációs, narratív képességek fejlesztése; a fogyatékkal élők elfogadása, toleranciára nevelés; harmonikus kapcsolat kialakítása a társadalmi környezettel; a szűkebb környezet hagyományaival való ismerkedés; a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest átfogó kép a munka világáról); technika (az egyén szerepének és felelősségének tudatosítása az életpálya tervezésében és szervezésében; a munka jelentőségének felismerése az ember életében; a szakképzettség szerepének és jelentőségének felismerése; társadalmi és a természeti környezet összefüggésének megismerése; pályák, foglalkozások ismerete)</p> <p>Modulokhoz: helyi természeti és társadalmi környezettel kapcsolatos modulok; emberi szükségletekkel és kapcsolatokkal foglalkozó modulok; gazdasággal foglalkozó modulok</p>
Támogató rendszer	A mellékletben található részletes tanári útmutató

Módszertani ajánlás

A modul már az első óra megkezdése előtt néhány nappal érdemes előkészíteni az interjúk kérdéseinek kiadásával. A *Hol dolgoznak a szüleink?* című feladathoz az interjúkérdéseket a modul megszervezése előtt két-három héttel ki kell adni a gyerekeknek, hiszen ezeken alapul az órai munka. Az a legjobb, ha előzetesen egy szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket arról, hogy lesz egy ilyen feladat, és a segítségüket kérjük hozzá. A gyerekek az interjúkat egyéni munkában készítik el. Ennek a feladatnak a kiadására érdemes például egy-egy iskolai szünet megkezdése előtt sort keríteni, mert a gyerekeknek ilyenkor általában van idejük a szüleikkel beszélgetni, és ekkor szoktak találkozni a nagyszülőkkel, más családtagokkal is.

A tanulók ismerkedése a lakóhelyen és környékén jellemző munkahelyekkel szintén előzetes feladat, ami interjúkészítést igényel. A helyi adottságok ismeretében a pedagógus állítja össze a kérdéseket. Az egyes látogatásokat egyeztetni kell, a lebonyolítás tanórán kívül történik, csak a beszámoló készül el az órán.

A tevékenységet érdemes három egymást követő órán megszervezni. Ha erre nincsen mód, akkor az első óra után megszakíthatjuk a munkát. A második két órát azonban szervezzük egymás utánra.

A modulban sok helyi vonatkozás dolgozható fel. Ez segíti a gyerekek kötődését a lakóhelyhez, de ezzel egyidejűleg kicsivel több szervezési feladatot ró a pedagógusra. A részletes tanári útmutatóban igyekeztünk ötleteket adni a helyi interjúkhoz szükséges orientáló kérdések összeállításához, de a konkrét megfogalmazásra csak a pontos helyismerettel rendelkező pedagógus vállalkozhat. Az egyes látogatások lebonyolításához kérjük bátran a szülők, nagyszülők segítségét. Ha valaki nem tudja megszervezni ezeket a tevékenységeket, a modul akkor is kínál olyan bejárási utat, amelyet követve a kitűzött célok megvalósíthatók.

A csoportok szervezésénél az érdeklődés alapú csoportokat tartjuk a leginkább célravezetőnek, de a véletlenszerű csoportalakítással juthatunk legközelebb a szociális kompetencia fejlesztéséhez, mert így heterogén csoportok jönnek létre. Ehhez a *Tanári kézikönyv*ben találhatunk kooperatív módszereket.

A modulban feldolgozott tartalmak jól segítik a gyerekek jövőképeinek fejlődését, alakulását. A *Foglalkozások könyvének* elkészítését külön kiemeljük, mert ennek folyamatos bővítése és terjesztése az iskolában segítheti az egész iskola pályairányítási munkáját. A gyerekek jövőképeinek alakulása nagyban segíti a pozitív énkép fejlődését, később a tanulmányok folytatását és a távolabbi életcélok megfogalmazását is.

A modulban érintett ismeretek, tartalmak a gyerekek széles társadalmi és iskolai tapasztalataira építenek. Ezért sem várható el zárt, egzakt ismeretrendszerek kialakítása ezen a területen. Az alkalmazott módszerek jól segítik a gyerekek beszéd- és kapcsolatteremtő képességének fejlődését.

A munka értékelése az egyes tevékenységekhez kötődik, és csoportokon belül vagy a beszámolók során, közös beszélgetéssel történik. A modulhoz tartozó tevékenységek elvégzését nem értékeljük osztályzattal.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

- P1 – A munka
- P2 – Szólások
- P3 – Hogyan változott a munkavégzés a történelem során
- P4 – Családnevek és foglalkozások
- P5 – Keresd a párját
- P6 – Hol dolgoznak szüleink?
- P7 – Munkahelyek a lakóhelyünkön és környékén
- P8 – Vaktérkép
- P9 – Ismerkedés a lakóhelyen és környékén jellemző munkahelyekkel
- P10 – Munkalehetőségek a szolgáltatásban
- P11 – Megváltozott munkaképességű emberek lehetőségei
- P12 – Ipar, mezőgazdaság, szolgáltatás
- P13 – Az egyes szektorokban foglalkoztatottak számának alakulása
- P14 – Foglalkozások könyve
- P15 – Mi leszek, ha nagy leszek?
- P16 – Oszd szét a pontot!
- P17 – Értékelés

Diákmelléletek

- D1 – Munkával kapcsolatos szólások
- D2 – Hogyan változtak a foglalkozások, miben lett más a munka?
- D3 – Családnevek és foglalkozások
- D4 – Keresd a párját!
- D5 – Hol dolgoznak a szüleink?
- D6 – Ipar
- D7 – Mezőgazdaság
- D8 – Szolgáltatás